

**PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU
WYSTĄPIENIA WEWNĘTRZNYCH
I ZEWNĘTRZNYCH ZAGROŻEŃ FIZYCZNYCH
W ZESPOLE SZKÓŁ NR 1 W OTWOCKU**

Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy - zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu w szkole/placówce oświatowej

Alarm lokalny w szkole jest jednym z kilku rodzajów alarmów, które mogą być ogłaszane w konsekwencji wystąpienia zagrożeń ekologicznych lub innych spowodowanych działalnością człowieka.

Ma on na celu **zapewnienie bezpieczeństwa w razie zagrożenia życia i zdrowia młodzieży** przebywającej na terenie szkoły. Najczęstszymi przyczynami, dla których może zajść konieczność ogłoszenia alarmu w szkole, są zagrożenia związane z powstaniem pożaru, a także możliwość rozprzestrzenienia na terenie szkoły niebezpiecznych substancji chemicznych lub ładunków wybuchowych.

W tym celu korzystamy z sygnału alarmu lokalnego, którym w szkole są trzy sygnały dzwonka, trwające około 10 sekund każdy, następujące bezpośrednio po sobie.

O zagrożeniu należy bezzwłocznie poinformować odpowiednie służby:

- ▶ Policja 997
- ▶ Straż Pożarna 998
- ▶ Pogotowie Ratunkowe 999
- ▶ Europejski Telefon Alarmowy obowiązującym na terenie całej Unii Europejskiej 112
- ▶ Pogotowie Energetyczne 991
- ▶ Pogotowie Gazowe 992
- ▶ Pogotowie Ciepłownicze 993
- ▶ Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne 994
- ▶ Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987
- ▶ Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) 800 120 226.

Najważniejsze zasady, które powinien pamiętać i przestrzegać każdy uczeń z chwilą ogłoszenia alarmu w szkole:

- ▶ 1) słuchaj i wykonuj dokładnie polecenia nauczyciela
- ▶ 2) bądź opanowany, nie ulegaj panice
- ▶ 3) po przerwaniu zajęć udaj się na miejsce zbiórki wraz z klasą drogą wskazywaną przez nauczyciela
- ▶ 4) pomagaj osobom słabszym
- ▶ 5) bezwzględnie podporządkowuj się osobom funkcyjnym
- ▶ 6) nie lekceważ zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ci bezpośrednio.

Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły

- ▶ Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (*zabarykaduj się*)
- ▶ Wycisz i uspokój uczniów
- ▶ Zaopiekuj się uczniami ze SPE2 i uczniami, którzy potrzebują pomocy
- ▶ Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony
- ▶ Poinformuj Policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji
- ▶ Zastoń okno, zgaś światło
- ▶ Nie przemieszczaj się
- ▶ Stań poniżej linii okien, zejź z światła drzwi
- ▶ Zejź z linii strzału, połóż się na podłodze
- ▶ Jeżeli padną strzały, nie krzycz
- ▶ Nie otwieraj nikomu
- ▶ W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

- ▶ Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika
- ▶ Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon
- ▶ Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia
- ▶ Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego
- ▶ Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika
- ▶ Nie zwracaj na siebie uwagi
- ▶ Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny
- ▶ Nie oszukuj terrorysty
Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu
- ▶ Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami
- ▶ Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów
Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty
- ▶ Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika

Zagrożenia wewnętrzne

Do najważniejszych zagrożeń wewnętrznych w szkole należą: agresywne zachowania ucznia oraz zjawisko tzw. fali, korzystanie przez uczniów z substancji psychoaktywnych, kradzież lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych, pedofilia, pornografia, prostytutka, picie alkoholu, wypadek lub czyn karalny dokonany przez ucznia.

Rekomendacje dla działań w szkole

- ▶ Nie należy bagatelizować żadnego sygnału świadczącego o fakcie zaistnienia zagrożenia. Należy przeciwdziałać temu zjawisku na możliwie wczesnym etapie jego powstawania.
- ▶ Należy dać możliwość uczniowi poinformowania nauczyciela lub pedagoga o zaistniałej sytuacji związanej z czynnością niebezpieczną, budując atmosferę zaufania.
- ▶ Należy wyciągać konsekwencje w stosunku do osób dopuszczających się czynów zabronionych
- ▶ W ramach działań profilaktycznych podczas lekcji wychowawczych, przy współpracy z ekspertami i specjalistami, należy informować uczniów o skutkach i konsekwencjach związanych z zagrożeniami w szkole jak i poza nią.
- ▶ Należy tworzyć przyjazne środowisko pracy i nauki poprzez sprawiedliwe ocenianie, jasne, czytelne, sprawiedliwe normy, przyjazny nadzór nad uczniami, sprawną organizację życia szkolnego.
- ▶ Należy podejmować działania integrujące zespoły klasowe, poznawanie się uczniów, sprzyjające budowie pozytywnych relacji w klasie.
- ▶ Należy budować relacje na autorytecie nauczyciela: nauczyciel powinien jasno określić zasady pracy i wymagania wobec uczniów, prowadzić lekcje w sposób zrozumiały, szanować ucznia i udzielać mu wsparcia, sprawować kontrolę w klasie i interweniować w razie zachowania naruszającego normy.
- ▶ Należy diagnozować sytuacje w szkole w kontekście występowania zagrożeń wewnętrznych w placówce, przeciwdziałania i usuwania oraz monitorować postępy i efekty wprowadzonych działań.
- ▶ Niezbędna jest edukacja profilaktyczna jako forma merytorycznego wsparcia w zakresie rozwiązywania problemów kierowana do nauczycieli, osób współpracujących z uczniami i rodziców.
- ▶ Należy organizować rozmowy, pogadanki i dyskusje z rodzicami.

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia agresywnych zachowań w szkole lub tzw. fali

Agresja fizyczna

- ▶ Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania. Pracownik szkoły powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża zgody na takie zachowanie. Należy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów. W razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami.
- ▶ Należy powiadomić pielęgniarkę szkolną (jeśli taka jest w szkole), pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły oraz powiadomić wychowawcę oraz rodziców (opiekunów prawnych) agresora i ofiary.
- ▶ W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) - pielęgniarka, pedagog/psycholog lub dyrektor szkoły wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych).
- ▶ Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
- ▶ Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice (opiekunowie prawni) poszkodowanego.
- ▶ Pedagog szkolny/psycholog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.
- ▶ Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi,
- ▶ W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.

UWAGA !

W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia - szkoła kieruje sprawę na Policję, od postępowania której zależą dalsze losy sprawcy przemocy.

Wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie i/lub regulaminie szkoły.

Sposób postępowania

Agresja słowna

- ▶ Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska
- ▶ Należy powiadomić wychowawcę klasy i/lub dyrektora, pedagoga/psychologa.
- ▶ Wychowawca (pedagog lub psycholog) przeprowadza rozmowę z uczniem mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia. Rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno.
- ▶ Wychowawca (pedagog/psycholog) przeprowadza rozmowę ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, ustala wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia.
- ▶ O zaistniałym zdarzeniu należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych uczestników zdarzenia.
- ▶ Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi,
- ▶ W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.
- ▶ W poważnych przypadkach np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego powiadamiana jest Policja.
- ▶ Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie lub regulaminie szkoły.

Obowiązki pracowników szkoły

- ▶ zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.
- ▶ brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury.
- ▶ mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury
- ▶ znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury.
- ▶ szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury.
- ▶ stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

Procedura postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych

W przypadku znalezienia podejrzanej substancji odurzającej na terenie szkoły, należy:

- ▶ zachować szczególne środki ostrożności
- ▶ zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej uczniów oraz ew. jej zniszczeniem
- ▶ powiadomić dyrektora szkoły, który powiadamia Policję
- ▶ ustalić (jeżeli to możliwe), do kogo znaleziona substancja należy
- ▶ przekazać Policji zabezpieczoną substancję oraz informację o zaistniałej sytuacji
- ▶ opracować i prowadzić projekty edukacyjne dot. w/w problematyki.

W przypadku podejrzenia ucznia o posiadanie środków odurzających należy:

- ▶ odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
- ▶ powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego
- ▶ powiadomić dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia Policję
- ▶ zażądać od ucznia w obecności innej osoby/pedagoga przekazania posiadanej substancji
- ▶ zażądać od ucznia pokazania zawartości plecaka oraz zawartości kieszeni
- ▶ powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia
- ▶ poinformować rodziców o obowiązujących procedurach w szkole/placówce
- ▶ przeprowadzić z uczniem w obecności rodziców / opiekunów prawnych dziecka rozmowę o złamaniu obowiązującego prawa szkolnego W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym ucznia.
- ▶ podjąć wraz z rodzicami działania profilaktyczne w zakresie posiadania i rozprowadzania środków odurzających.

W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia alkoholem:

NALEŻY:

- ▶ powiadomić wychowawcę klasy ucznia
- ▶ odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
- ▶ powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego
- ▶ przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego
- ▶ powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji
- ▶ powiadomić rodziców ucznia z prośbą o przybycie do szkoły/placówki
- ▶ poinformować rodziców o obowiązującej w szkole procedurze postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych. W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym ucznia.
- ▶ przeprowadzić rozmowę z rodzicami wskazując argumenty dla zagrożenia zdrowia, wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji.
- ▶ powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.

W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia narkotykami:

- ▶ przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy
- ▶ poinformować pielęgniarkę/pedagoga szkolnego
- ▶ w momencie rozpoznania odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
- ▶ przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego
- ▶ poinformować dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji
- ▶ wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia
- ▶ przekazać rodzicom informację o obowiązującej procedurze postępowania
- ▶ przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem.
- ▶ zobowiązać rodziców do pomocy dziecku w odstąpieniu odurzania się, wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji.
- ▶ opracować działania profilaktyczne lub wychowawcze pracy z dzieckiem
- ▶ wdrożyć program wychowawczo-profilaktyczny. Monitorować i ewaluować efekty
- ▶ powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.

W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia „dopalaczami”:

- ▶ przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy
- ▶ w momencie rozpoznania odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
- ▶ poinformować pedagoga/psychologa szkolnego
- ▶ przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego
- ▶ poinformować dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji
- ▶ wezwać karetkę pogotowia ratunkowego
- ▶ wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia
- ▶ przekazać rodzicom informację o obowiązującej procedurze postępowania
- ▶ przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności lub indywidualnie w celu wyciszenia emocji
- ▶ udzielić pomocy i zobowiązać rodziców do pomocy dziecku w odstąpieniu od odurzania się
- ▶ opracować działania profilaktyczne lub wychowawcze pracy z dzieckiem
- ▶ wdrożyć program wychowawczo-profilaktyczny. Monitorować i ewaluować efekty
- ▶ powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.

W przypadku odmowy współpracy przez rodziców:

- ▶ szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję
- ▶ powiadomione instytucje wdrażają obowiązujące procedury postępowania
- ▶ szkoła współpracuje z instytucjami w zakresie pomocy i wsparcia ucznia
- ▶ szkoła udziela informacji i przekazuje dotychczasowe sposoby postępowania z uczniem
- ▶ szkoła współpracuje z Ośrodkiem Wychowawczym, w którym umieszczono ucznia
- ▶ szkoła monitoruje ucznia do czasu osiągnięcia przez niego pełnoletności.

Obowiązki pracowników szkoły

Należy:

- ▶ zapoznać się ze skutecznymi działaniami profilaktycznymi.
- ▶ zapoznać się z rodzajami i wyglądem środków odurzających.
- ▶ zapoznać się z symptomami wskazującymi na odurzenie narkotykiem.
- ▶ zapoznać się z symptomami nadużycia alkoholu.
- ▶ zapoznać się z symptomami zachowania dealerów środków odurzających.
- ▶ prowadzić regularnie zajęcia z zakresu zagrożenia zdrowia środkami niebezpiecznymi.
- ▶ prowadzić systematyczne zajęcia z zakresu stosowania obowiązującego w szkole Prawa.
- ▶ realizować projekty edukacyjne z uczniami o współczesnych zagrożeniach.
- ▶ prowadzić cykliczne szkolenia dla rodziców o zagrożeniach zdrowia dzieci.
- ▶ prowadzić ciągłą obserwację uczniów w kontekście ich zdrowia i bezpieczeństwa.
- ▶ poznać nazwy instytucji pomocowych zajmujących się uzależnieniami
- ▶ zapoznawać się ę na bieżąco z przepisami obowiązującego Prawa w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa uczniów.
- ▶ zapoznawać się z programami rekomendowanymi, które możesz upowszechniać w swojej szkole (www.programyrekomendowane.pl)

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych

Sposób działania

- ▶ Działania mające na celu powstrzymanie i niwelowanie tego zjawiska winny zostać podjęte bezzwłocznie
- ▶ Osoba, która wykryła kradzież, winna bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły
- ▶ Należy przekazać sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły
- ▶ Należy zabezpieczyć dowody przestępstwa tj. przedmiotów pochodzących z kradzieży lub wymuszenia i przekazanie ich Policji
- ▶ Należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz przekazał inne przedmioty budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą - w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, psychologa, dyrektora lub innego pracownika szkoły (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia. Może to zrobić tylko Policja)
- ▶ We współpracy z pedagogiem szkolnym należy ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
- ▶ Dyrektor szkoły winien wezwać rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i przeprowadzić rozmowy z uczniem w ich obecności. Należy sporządzić notatkę z tej rozmowy podpisaną przez rodziców
- ▶ Należy powiadomić Policję.
- ▶ Sprawca winien dokonać zadośćuczynienia poszkodowanemu w kradzieży.

Otrzymanie przez ucznia prawomocnego wyroku ukończenia postępowania karnego

- ▶ Po otrzymaniu zawiadomienia z sądu o prawomocnym ukończeniu postępowania karnego wobec ucznia dyrektor szkoły niezwłocznie na posiedzeniu Rady Pedagogicznej winien przedstawić treść zawiadomienia.
- ▶ Rada Pedagogiczna może podjąć decyzję o skreśleniu ucznia z listy uczniów.
- ▶ Następnie dyrektor szkoły powiadamia o decyzji Rady Pedagogicznej rodziców.
- ▶ Dyrektor - na podstawie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego oraz po uzyskaniu opinii samorządu uczniowskiego - wydaje decyzję o skreśleniu ucznia z listy uczniów szkoły.

Obowiązki pracowników

- ▶ Zapoznanie się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury
- ▶ Wzięcie udziału w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury
- ▶ Posiadanie - dostępnych w każdej chwili - numerów telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury
- ▶ Posiadanie wiedzy o swoich zadaniach na wypadek uruchomienia procedury
- ▶ Stosowanie się do poleceń osoby zarządzającej procedurą.

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole

Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska.

- ▶ w pierwszym kroku po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego
- ▶ w przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić najbliższą placówkę Policji
- ▶ następnie dyrektor szkoły winien przekazać pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu
- ▶ wychowawcy klas oraz pedagogowie szkolni winni podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazania informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie
- ▶ w przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powinni zostać powiadomieni rodzice/prawni opiekunowie ucznia oraz policja w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania
- ▶ wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia)
- ▶ dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia
- ▶ wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia
- ▶ dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustali działania z udziałem psychologa dziecięcego lub pedagoga w celu zapewnienia opieki na uczennicą/uczniem

Podstawy prawne uruchomienia procedury

Kodeks Karny: art. 197 § 3; art. 200 art.
200a; art. 200b;

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia

Sposób działania

- ▶ W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu
- ▶ W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
- ▶ Dyrektor szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
- ▶ Wychowawca klasy i pedagog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań
- ▶ Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne
- ▶ Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków prostytucji w szkole lub wśród uczniów

Sposób działania

- ▶ W przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności mogących mieć znamiona prostytucji, nauczyciel/pracownik przyjmujący zawiadomienie powinien powiadomić o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły.
- ▶ W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy, który powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
- ▶ W przypadku stwierdzenia przez pracownika/nauczyciela, że uczeń/uczennica świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się, powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
- ▶ Wychowawca winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

- ▶ Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły winien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).
- ▶ W sytuacji, gdy szkoła wykorzystala wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenia ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem i itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły winien powiadomić sąd rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
- ▶ Jeżeli postępowanie świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez statut i/lub regulamin szkoły.
- ▶ W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu karnego, dyrektor szkoły jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.
- ▶ Dyrektor szkoły winien powiadomić Policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
- ▶ Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.
- ▶ Dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala konieczność podjęcia działań z udziałem psychologa dziecięcego w celu zapewnienia opieki nad uczniem/uczennicą, którzy świadomie lub nie dopuszczali się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się.

Podstawa prawna

Kodeks Karny: art. 18 § 3, art. 203, art. 204.

Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole

Sposób działania

- ▶ Nauczyciel lub inny pracownik szkoły pracownik powinien powiadomić wychowawcę klasy i/lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą.
- ▶ W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach
- ▶ Wychowawca lub pedagog/ psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia.
- ▶ Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny przekazuje rodzicom informację o zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim

- ▶ Wychowawca może wezwać rodziców/opiekunów prawnych ucznia do szkoły i przeprowadzić rozmowę z uczniem w ich obecności oraz ustalić z nimi dalsze wspólne postępowanie z dzieckiem.
- ▶ W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierządu), dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję - Wydział ds. Nieletnich.
- ▶ Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. Pedagog całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.
- ▶ Jeżeli postępowanie świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez statut i/lub regulamin szkoły.
- ▶ W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

Procedura postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego

Podstawy uruchomienia działań

Przypadek dotyczy czynów zabronionych przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich rozumianych jako przestępstwo, przestępstwo skarbowe albo wykroczenie określone w artykułach:

- ▶ art. 50a - posiadanie noża, maczety lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu w miejscu publicznym,
- ▶ art. 51 - zakłócenie spokoju lub porządku publicznego,
- ▶ art. 69 - umyślne niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków,
- ▶ art. 74 - niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków ostrzegawczych,
- ▶ art. 76 - rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny,
- ▶ art. 85 - samowolne ustawianie, niszczenie, uszkodzanie znaków,
- ▶ art. 87 - prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu,
- ▶ art. 119 - kradzież lub przywłaszczenie,
- ▶ art. 122 - paserstwo czyli nabycie mienia, wiedząc o tym, że pochodzi ono z kradzieży,
- ▶ art. 124 - niszczenie lub uszkodzanie cudzej rzeczy,
- ▶ art. 133 - spekulacja biletami, tzw. konik,
- ▶ art. 143 - utrudnianie lub uniemożliwianie korzystania z urządzeń użytku publicznego.

Sposób działania

- ▶ Osoba będąca świadkiem/dostrzegła zagrożenie zobowiązania jest do powiadomienia dyrektora szkoły.
- ▶ Dyrektor szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
- ▶ W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, wyznaczone przez niego osoby winny zatrzymać i przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
- ▶ Dyrektor szkoły winien powiadomić rodziców ucznia o zaistniałym przypadku.
- ▶ Dyrektor szkoły jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia Policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość jest nieznana. Do jego obowiązków należy także zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji.

Procedura postępowania na wypadek ucznia będącego ofiarą czynu karalnego

Podstawy uruchomienia działań - Sytuacja, w której uczeń stał się ofiarą czynu karalnego zabronionego przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Sposób działania

- ▶ Osoba będąca świadkiem, która dostrzegła zagrożenie, winna udzielić ofierze czynu karalnego pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń. Następnie świadek powinien powiadomić o sytuacji dyrektora szkoły.
- ▶ Obowiązkiem dyrektora szkoły jest niezwłoczne powiadomienie rodziców ucznia - ofiary czynu karalnego.
- ▶ Następnie dyrektor szkoły winien niezwłocznie wezwać Policję, szczególnie w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
- ▶ W dalszej kolejności ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc, wsparcie psychologiczne.